

יחזקאל

שמואל אשכנזי / טעויות סופרים (מפנקסו של קורא)

מוטעה של נוטריקון, ה) קוריוזים ביבליוגרפיים.
ואם יביא פרסום זה את המחברים לידי זהירות
— והיה זה שכרי¹⁰.

א. שכתת כתובים

אם על קדמונינו שנעלם מהם לפי שעה דבר
מן המקרא — הליצו ואמרו: "האם כל רגע
ורגע שירצה [המחבר] לזכור פסוק מה... יקח
המקרא ויטרח במצוא המקום?"¹¹ — הרי ב-
זמנינו אין כל מקום למענה זו: שכן 'היכל הקודש'
פתוח לרווחה ועומד לרשותו ולשרותו של כל
מחבר¹².

ואף בנוגע לפסוקי מקרא המובאים בתלמוד לא
יוכלו המחברים להתנצל בטענת "לא ידע ולא
אשם", שהרי על פי רוב מוצעים הפסוקים בהקדמת
'שנאמר', 'דכתיב' וכדומה, ולא עוד אלא ש"נר
מצוה" עומד ומאיר דרך ומראה באצבע איזהו
מקומן של פסוקים במקרא.

והנה בספר 'היכל לדברי חז"ל ופתיגמיהם' מאת
ה' בלאך בהשתתפות מ' גאיר (ניו-יורק
חשן, עמ' 145) צוין: "אינך יודע איזה
יובשר, הזה או הזה אם שניהם כאחד
טובים (יבמות סב:)." ולא הרגישו המחברים
שהתלמוד הביאו מתוך ספר קהלת יא ו: שכן
נאמר שם: ושא אדם אשה בילדותו ישא אשה
בזקנותו, היו לו בנים בילדותו יהיו לו בנים
בזקנותו, שנאמר: בבקר זרע את זרעך ולערב אל
תנח ירך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה
או זה ואם שניהם כאחד טובים.

באותו ספר (עמ' 148) צוין: "אלהי, כך
בטחתי! (שמעוני תהילים תשב)." וממנו העתיק

בדורות הקודמים היו מגיחי הספרים מתנצלים
על טעויות הדפוס שלא תוקנו על ידם — בפתגם
ידוע האומר: "אין דפוס בלי טעות"¹. והיה
מי שהתלוצץ על כך בחרוז: "כשם שאי אפשר
לדפוס בלי מעות / כך אי אפשר בלי טעות"². כן
התנצל אבי הביבליוגרפיה העברית ר' שבתאי בס
באמרו: "הלא שמעת משל הקדמוני: כשם שאי
אפשר לבר בלא תבן, כך אי אפשר לדפוס בלי
טעויות"³. וגם מזה נוצר חרוז על ידי אחד
המגיחים שכתב: "כשם שאי אפשר לתבן בלא
בר / כך אי אפשר לדפוס להיות נקי ובר"⁴.

וכבר היה מי שהמליץ אף על המחברים
עצמם: "לוי ידע ההמון מצוקות בעלי החיבורים,
לא היו מלעיגים במצאם טעות מה בספריהם"⁵.
הכח מאוחר אמר: "אי אפשר לספר שלא יהיה
בו דבר בטל, ואי אפשר לספר שלא ימצא בו
דבר הגון; אשרי למחבר שנמצא בספרו דבר בטל,
ואולי לו למחבר שיש בספרו דבר הגון"⁶. ופתגם
שגור הוא: "אשרי מי שחסרונותיו ספורים"⁷.
וכבר אמר היירונימוס: "לטעות — דבר אנושי
הוא"⁸.

ברם יש שמחבר כותב בספרו דברים שאינם נכונים
— מתוך רשלנות לבדוק במקורות
ולברר אמיתותם, וכך הוא טועה ומטעה את
קוראיו הסומכים עליו. והרי בזמננו מצויים ספרי
עזר מרובים, שעל ידם אפשר להגיע למקורות!
אף כי לפעמים כרוך הדבר במאמץ לא קל —
בגלל השיבושים בספרי העזר עצמם... לפיכך
נענית להצעת המערכת לפרסם לקט של טעויות
אשר מצאתי אצל סופרי זמננו⁹ והן נחלקות לח-
משה סוגים: א) שכתת כתובים, ב) חוסר בקיאות
בדברי חז"ל, ג) שיבוש הארכים, ד) פענות

ג. עיכוב ש תאריךים

דומער: ייזוד לז' זיום שנה תרל"ה, י"א אדר-שני' (צמ"ז) ! ברם העברים משוטטים בתכלית הפשטות, שכן בשנת תרה אל פורים ביום א' והוקדם האום ליום ה' שלפניו דהיינו יא באדר !

וואו 1236 מקביל, לחתקטו 1

הגליל

ההודמניית שונות, לא במובן המקובל : "סעוד".

(ברכות כב ע"א).

שבח וספחא" (הערה 52).

מאמר

לשאלתך אודות ה"חוקים".

במערד, לא בתולות ולא אלמנות! ²⁵.

ציל כו' / ד' מחסורו, ופירש המהיר: "הלל"

ויש לגלד : קייט, לעטן ציווי" (עם' 175).

עצמדיה דק"ו והליל שמו"ז

שלקה לעני בן טובים אחד סט לרכוב

התאריך: 10.10.2019

1822.

לא אח"כ. באי היא ? אמר רב מסדא : ינקותא."

לרדת לסוף העמוד...

(ניו-יורק השני, עמ' ג, סימן ע"ד) בחוספת הערה:

דמונא במדער (שיר השירים רבה אבג;

במקובלים : קודם שחטא אדם הראשון, היה מותר

שמואל ל. אשכנזי

החברה ג/ר (גורדוק), כסלון (המ"ר), הובא י
דורונס ל התורקונו ע מה ער רפפנו: 567.
מא, איר, מלד ראש (דעסל), 567.
הדורה 5. 4) ברוחן רלפ הבא ב ב-ג-ח-ז
מכונן שלוש ספרים שונים את התורקנו ע ער
הרפפנו: ב: איר, עמו רמנו, משיח הווי.
האחרים האחרים כחוד איר הובא שמו ער
ההובא האחרים: חל: וורי ידע ע שני הנה-
ההובא האחרים: חל: וורי ידע ע שני הנה-

רקובים הללו משמשים בבתים המזוהים (וכר גזיק וקדוש) לברכה לילי חתולם רבא: וקר גזיק (ברכה) — בנזח לזכר אורי ומשמש ברכה לזכר אורי — בעצרת חור!

בירוקות המערב. אזורי החיים הנחל הנרמז, בפרטות למיגדל סמית' של רבי יצחק הנורה קיאות ספיר. מנהלגל נ' כו' ג' ב' ג' (ורשלים חסד, עמ' מה) גמס: "קיסט קיגול חתולס לחרוב (ספר חרול) ברעז המכיר, ופעמ המה- דר: "י' מועז הנקד" (גמל 3). ונחל הוא: הרב מריר חלר (אגלפעלע), אשך כוב ספר מחרוב בשם אסמח' סג חלור" (שיריג חק) וכו הוא סמאר פכרול יח כרע לחרוב ספר חרוב: *

היהודי, ד"ר של יצחק עמי' (נפטר בפלורידה
החדשה, במדינת טקסס, תל-אביב, סמוך
לחשן, עמ' 4, סיפא ג') כותב הערך: "יגואו ר'
יעקב ירוחם. מולדת מביא מביא זו [לקדחת
שלישית] בשם ר' יואל בן שמאל (ספר

הורביטש"י, דומה ר' יואל בן שמואל קצאן מחברו של "יבת חודש" (כילד) על המורס, ואילו הריב"ש ברור כלל הוא רבי יצחק בר שישן (רשב"א), ב"מ המגולה ה"ל המבאה בספר מפעלות אלקים, (סיכוף שמה) כשם רבי יואל [בן אורי] בעל יס"ט; (ובשם לקוחה) ה"ג"ל).

38 1 101112
117 7501

(סימן שמה) נשם רבי יואל [בן אורי] בעל שו"ס
(ונשם לקחה הגאון הנ"ל).

1137N 541220

388

[illegible][illegible][illegible][illegible]

(כפי, 39, מס', 604). הפעולה היא: איש מינסק
 יכונה למסלול-לאיחוד; ; מלך — נתן
 עמרים (עמל, 197, מס', 3029) — המעיר
 במהירות נתן: (וכך חתם ר' נתן עמרים בדורר ענתי,
 על פי מלכים א' ו' : 'ומהירות נתן לביתי', כלומר:

צב סיום ההדפסה נלקח מאתנו אברכים יקרים ויל
(ל בתש"ר תשכ"ו)
איר נא מכתבו של המנחה כנר נשמה לזכרו ו
ש.א.

(ירושלים תשכ"ב) עמ' 562.

מכירה.
22 השנה נודרש לשון באת דב רדן, ירושלים 34
תשטז, עמ' 65-66.
22 חלוקה שניה, בשם יוצר אמרי אבות,
ירושלים 1959.

36 זה המספר, מלפניה זו היתה רשי"י על אר
זמן חיובו של המספר "שבעה שנים וארבע..."
במאה הראשונה לאילן השישי" (נפתר שאלה).

37 ראו בפרק נפתח וגם שאלה במסר להספיק.
סמן קוב (ירושלמי, תשנ"ב, עמ' 170):
"על ארבע שנים בנות בלש חוש אור שנת
ארבעת ארבע" וישע מאת שנים וחסה
לבראש עולם, למזן שאנו מניין ארבעת-
עולות, וכן העיר על ר' עקיב, ח"א" (עמ' 139).

38 אמנם גם שבעים קדומות (כנען): תורח תרין
(תרגום) על ערב וישע מאת שנים דור לרבי של
מספר שבעי, אולם ב ר ד כ ב ר דור לרבי של
מחבר לקבל המכנה למדן במסדר להספיק.

המחבר
ד"ר יוסף
: 8258
: 10, 1963
אברהם
המחבר
— 1963
.204 ז

100